

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 21.8.2009
COM(2009) 432 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az eEurope 2005 cselekvési terv, valamint az eEurope 2005 cselekvési terv figyelemmel kísérésére, a helyes gyakorlatok terjesztésére, valamint a hálózati és informatikai biztonság javítására vonatkozó többéves (2003–2006) (MODINIS) program záró értékelése

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az eEurope 2005 cselekvési terv, valamint az eEurope 2005 cselekvési terv figyelemmel kísérésére, a helyes gyakorlatok terjesztésére, valamint a hálózati és informatikai biztonság javítására vonatkozó többéves (2003–2006) (MODINIS) program záró értékelése

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	3
2.	Háttér.....	3
2.1.	eEurope 2005 cselekvési terv.....	3
2.2.	MODINIS.....	3
2.3.	i2010.....	4
3.	Értékelési eredmények	5
3.1.	eEurope 2005 cselekvési terv.....	5
3.2.	MODINIS.....	6
4.	Következtetések	8
1. melléklet.....		9
1.	Jelentőség	9
2.	Az eEurope hatékonysága és egységessége.....	9
3.	Hatás és eredményesség.....	10
2. melléklet.....		12
A MODINIS hatékonysága		12
A MODINIS eredményessége, hatása és jelentősége		13
Ajánlások.....		13

1. BEVEZETÉS

Ez a közlemény tartalmazza az eEurope 2005 cselekvési terv és a Modinis program záró értékelését. A Modinis határozat (2256/2003/EK határozat) 7. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a program végén „a Bizottság értékelő jelentést terjeszt az Európai Parlament, a Tanács, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elé a programban említett cselekvések végrehajtása keretében elért eredményekről”.

A Modinis és az eEurope közötti szinergiák figyelembevételével az a döntés született, hogy a két értékelésre egyszerre kerüljön sor, és azok megállapításairól közös jelentés készüljön.

2. HÁTTÉR

2.1. eEurope 2005 cselekvési terv

Az eEurope cselekvési tervet (2000–2002) az Európai Tanács feirai ülésén fogadták el (2000 júniusában) a gazdasági, szociális és környezetvédelmi megújulást célul kitűző lisszaboni stratégiának az információs társadalomra vonatkozó részeként. A terv számos célt határoz meg, amelyeket teljesítményértékelési mutatók használatával rendszeresen ellenőriztek.

Ennek ellenére 2002 végére kevés bizonyíték állt rendelkezésre arra nézve, hogy az Európa internetre kapcsolásában elért siker új munkahelyeket és szolgáltatásokat hozott volna létre. A barcelonai Európai Tanács ezért (2002 márciusában) felkérte a Bizottságot, hogy készítsen egy olyan eEurope cselekvési tervet, amely „2005-re a szélessávú hálózatoknak az Unióban való széleskörű rendelkezésre állására és használatára és az Ipv6-os internetprotokoll fejlesztésére, valamint a hálózatok és információk biztonságára, az e-kormányzatra, e-tanulásra, e-egészségügyre és e-kereskedelemre” fekteti a hangsúlyt¹. Ezt követően az eEurope 2005 cselekvési tervet az Európai Tanács sevillai ülésén fogadták el (2002 júniusában).

2.2. MODINIS

A Modinis a Tanács és a Parlament által 2003 novemberében elfogadott, „*az eEurope 2005 cselekvési terv figyelemmel kísérésére, a helyes gyakorlatok terjesztésére, valamint a hálózati és informatikai biztonság javítására vonatkozó többéves program*”. Ez a „PROMISE” nevű programot követte, amely végső stádiumában az eEurope 2002 cselekvési terv finanszírozását biztosította. A Modinis egy hároméves időszakot fedett le (2003–2005). Ezután a programot a folytonosság biztosítása érdekében a 2006-ban elfogadott versenyképességi és innovációs program (CIP) részét képező, az IKT-politika támogatásának programja hatályba lépéséig, 2006-ig meghosszabbították.

A Modinis célkitűzései a következők:

- Az eEurope előrehaladásának ellenőrzése,

¹ Barcelonai Európai Tanács, Elnökségi következtetések, 40. bekezdés (<http://ue.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>).

- az eEurope bevált gyakorlatainak elemzése, valamint a bevált gyakorlatok és információs szolgáltatások terjesztése,
- az információs társadalom gazdasági és társadalmi következményeinek elemzése, valamint
- az Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség (ENISA) létrehozásának előkészítése.

Ezeket a célkitűzéseket a következő eszközökkel érik el:

- Teljesítményértékelés (benchmarking),
- tanulmányok,
- konferenciák és munkaértekezletek,
- stratégiai elemzés és tárgyalások támogatása, főként az eEurope Tanácsadó Csoporton keresztül.

A Modinis megvalósítása a Modinis irányítóbizottság által jóváhagyott éves munkaprogramokon keresztül zajlott.

Az első, 2004-re szóló munkaprogram 12,8 millió EUR költségvetéssel rendelkezett (amely tartalmazta a 2003. évről fennmaradó 5,1 millió EUR áthozatalt). Mind a 2005. és 2006. évi munkaprogram költségvetése 7,72 millió EUR volt. A Modinis teljes költségvetése 28,2 millió EUR-t tett ki.

A Modinis 2006-ig történő meghosszabbítása támogatást biztosított az i2010 kezdeményezés első éve során.

2.3. i2010

A Bizottság 2005 júniusában fogadta el az „i2010: európai információs társadalom a növekedésért és a foglalkoztatásért” nevű kezdeményezést. Az eEurope utódjaként az i2010 egy átfogó stratégia, amely a digitális gazdaságnak az összes európai uniós politikai eszköz igénybevételével történő fejlesztésének elősegítésére szolgál. Ez az IKT-politikára, szabályozásra, valamint a kutatásra és fejlesztésre alapozva járul hozzá a lisszaboni célok megvalósításához. A politika fő prioritásai a következők: a) támogató és versenyszemléletű környezet előmozdítása az elektronikus kommunikáció és médiaszolgáltatások területén; b) a kutatás és az innováció megerősítése az IKT-ben és c) annak biztosítása, hogy az integrált információs társadalom mindenki számára előnyökkel járjon.

Az elmúlt három évben jelentős előrehaladás történt: elkészült az audiovizuális médiaszolgáltatásokra vonatkozó új keretszabályozás; elindult az elektronikus kommunikáció szabályozásának reformja²; hatályba lépett a határokon átnyúló mobiltelefon-használat egységes piacának kialakítására vonatkozó rendelet; kezdeményezéseket fogadtak el az európai online tartalmak fejlesztésének serkentésére³; jelentős új K+F és innovációs finanszírozási kezdeményezések indultak el; áttörést jelentő köz- és magánszféra közötti partnerségek (közös technológiai kezdeményezések) indultak; úttörő kezdeményezések

² http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommm/tomorrow/index_en.htm.

³ COM(2007) 836, http://ec.europa.eu/avpolicy/other_actions/content_online/index_en.htm.

vannak folyamatban az intelligens gépjárművek, az európai digitális könyvtárak és az IKT-knak a fenntarthatóság szolgálatában történő felhasználására vonatkozóan, valamint az elektronikus integráció, az elektronikus közigazgatás és az elektronikus egészségügy terén⁴.

3. ÉRTÉKELÉSI EREDMÉNYEK

Az eEurope cselekvési terv szabályozási kerete és a kapcsolódó Modinis finanszírozási program értékelését 2006. január és 2007. július között végezték el az erre a feladatra szerződött értékelők támogatásával⁵.

3.1. eEurope 2005 cselekvési terv

A Bizottság üdvözi a független értékelés eredményeit⁶ és annak általánosságban kedvező megállapításait az eEurope 2005 cselekvési terv jelentőségére, eredményességére és hatására vonatkozóan.

A terv jelentőségével kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy az átfogó politikai keretstratégia alkalmazása egy fejlett és komplex szakpolitikai területen helytálló és megvalósítható megközelítésnek bizonyul-e.

Az értékelők arra a megállapításra jutottak, hogy a stratégia keretjellelű megközelítése hasznosnak bizonyult, megerősítve annak létjogosultságát. Megállapították továbbá, hogy az eEurope alapvető fontosságú szerepet töltött be az igen eltérő kultúrával, intézményi szerkezettel, teljesítménnyel és az információs társadalomra vonatkozó tervekkel és prioritásokkal rendelkező országok közötti párbeszéd elindításában és fenntartásában.

Az értékelés a terv által kifejtett hatások öt típusát határozta meg, amelyek alapján az eEurope:

- egy befolyásgyakorlási platform
- az információs társadalomra vonatkozó nemzeti politikák fő kezdeményezője és hajtóereje
- hivatkozási pont az információs társadalomra vonatkozó nemzeti politikák számára
- kényszerítő tényező az információs társadalomra vonatkozó bizonyos szakpolitikai területek esetén
- ösztönző erő az információs társadalomra vonatkozó nemzeti politikák jobb koordinációjára

Ezek a hatások az egyes tagállamokban különböző kombinációkban figyelhetők meg. Az értékelők megállapították, hogy az eEurope 2005 cselekvési terv fontos tényező volt az IKT politikai napirenden tartásában egy olyan időszak során, amikor az érdeklődés lanyhulni kezdett a terület iránt. Erre jó példa az elektronikus közigazgatás és az elektronikus egészségügy is, ahol az eEurope tervnek köszönhetően a tagállamok pontosan meghatározott célok érdekében, magas szintű támogatást élvezve működnek együtt.

⁴ COM(2007) 694, http://ec.europa.eu/information_society/activities/einclusion/index_en.htm.

⁵ Rambøll Management és Technopolis.

⁶ Lásd az 1. mellékletet.

Az értékelés szerint az eEurope Tanácsadó Csoport fontos szerepet játszott az európai szintű tapasztalatcserében és a kölcsönös tanulás fejlesztésében. Hozzásegítette továbbá a tagállamokat ahhoz, hogy szélesebb körű rálátással rendelkezzenek az információs társadalom által támasztott kihívásokkal és a mások által alkalmazott megoldásokkal kapcsolatban.

Az értékelők úgy vélik azonban, hogy az érdekelteknek az eEurope Tanácsadó Csoport részét képező csoportja („második szekció”) nem látta el kielégítő módon tanácsadói szerepét. Alapvetően ez egy állandó csoport volt, amely nem volt képes az eEurope nagyra törő célkitűzéseinek megvalósításához szükséges szakértelmet biztosítani.

A „második szekció” ugyanakkor fontos jelentéseket készített a digitális szakadék és az elektronikus integráció témakörében, amelyeket fontos szakpolitikai kezdeményezések, mint például a szélessávú szakadék áthidalásáról szóló közlemény⁷ és az e-integrációra vonatkozó kezdeményezés⁸ előkészítéséhez használták fel az i2010 keretében.

Az értékelők által meghatározott hiányosságok felszámolása és ugyanakkor a szakértelem összpontosításából eredő előnyök megtartása érdekében a második szekciót az érintett felekkel folytatott konzultációra szolgáló ad hoc mechanizmussal váltották fel.

3.2. MODINIS

A Bizottság üdvözli a Modinis pozitív értékelését⁹, amely szerint ez a program tette lehetővé az eEurope 2005 cselekvési terv megvalósítását, és biztosította a politikai kezdeményezés és költségvetési program összehangolását. Az értékelők sikeresnek ítélték a Modinis tevékenységét, amely európai értéktöbbletet adott hozzá a tagállamok tevékenységeihez, különösen a teljesítményértékelési tevékenységek, valamint konferenciák szervezése és az ENISA előkészítése által.

Mindazonáltal nem találták egyértelműnek a Modinis irányítóbizottság és az eEurope Tanácsadó Csoport közötti kapcsolatot, különösen a felelőségek megosztása és a két testület közötti koordináció terén. A Bizottság üdvözli aényt, hogy az értékelők következtetései szerint a Modinis meghosszabbításával és az i2010 magas szintű csoport létrehozásával ezt a hiányosságot orvosolták.

A költségvetés végrehajtásában bizonyos nehézségeket okozott és egyes intézkedések késéséhez vezetett az, hogy a Modinis programot késve fogadták el, és az első munkaprogramnak 2003-ból áthozott összegeket kellett felhasználnia. Az értékelők azonban elismerték, hogy a költségvetés végrehajtásának mértéke 2005-ben és 2006-ban egyaránt közel állt a 100%-hoz.

A Bizottság tudomásul veszi az értékelések azon megállapításait, hogy a Modinis által finanszírozott tanulmányokat nem terjesztették megfelelő mértékben, és azok kevés látható hatással jártak. Az értékelés időpontjában azonban számos tanulmány még nem volt véglegesítve. Az elkészült tanulmányok széles körben elérhetők, a nyilvánosság számára jól ismertek és jelentősen hozzájárultak a politika alakításához, például az IKT-k iskolai és házi orvosi használatával, valamint az elektronikus közigazgatási szolgáltatásokkal kapcsolatos felméréseket magas szintű konferenciákon mutatták be. A szélessávú

⁷ COM (2006) 129.

⁸ COM (2007) 694.

⁹ Lásd a 2. mellékletet.

lefedettséggel és hozzáférisi költségekkel együtt ezek képezik az i2010 éves beszámoló elemzéseinek alapját. Egy másik példa az interaktív online tartalomról szóló tanulmány¹⁰, amely a Bizottság online tartalomról szóló közleményének¹¹ alapját képezte.

Végezetül a Bizottság üdvözli és tudomásul veszi a Modinis program értékelői által tett ajánlásokat (részletekért lásd a 2. mellékletet). Úgy véli, hogy az ajánlásokat az IKT szakpolitikai támogatási program teljesítése során megvalósítják. A Modinis körébe tartozó intézkedések jelenleg az IKT szakpolitikai támogatási program horizontális cselekvéseinek részét képezik. Az ajánlások a következő kérdésekkel foglalkoznak:

- a) Az irányítóbizottsággal folytatott kapcsolatok
- b) A munkaprogramok időben történő elfogadása
- c) Teljesítményértékelési mutatók kidolgozása
- d) A bevált gyakorlat terjesztésének hangsúlyozása

Az ajánlásokat a következő módokon vették figyelembe:

a) Az IKT szakpolitikai támogatási program irányítóbizottságának feladata az éves munkaprogram tervezetének véleményezése a versenyképességi és innovációs programot létrehozó határozat 47. cikkével összhangban. Ugyanakkor jelentős erőfeszítéseket tettek a bizottsággal folytatott kommunikáció javítása és fejlesztése érdekében. Az i2010 magas szintű csoport tárgyalja meg a politikai irányvonalakat és prioritásokat.

b) Az IKT szakpolitikai támogatási program első munkaprogramjának elfogadását részben a versenyképességi és innovációs programot létrehozó határozat késői (2006. novemberi) elfogadása késleltette. Ezen túlmenően az IKT szakpolitikai támogatási program új eszközöket és célkitűzéseket vezetett be, ezért a tagállamok irányítóbizottságbeli képviselői további tárgyalásokat tartottak szükségesnek a munkaprogrammal kapcsolatos véleményalkotás előtt. Ez a csúszás a 2008. évi munkaprogram elfogadására is hatással volt. 2009-től a munkaprogramok várhatóan már az év elejéhez közeli időpontban életbe lépnek.

c) A 2006-ban elfogadott i2010 teljesítményértékelési keretek szolgálták iránymutatásul a tagállamokkal folyamatos együttműködésben, főként az Eurostat munkacsoporton keresztül folyó, a teljesítményértékeléssel kapcsolatban végzett munka során. A lisszaboni folyamathoz való kapcsolódást az i2010 mutatóknak az IKT-ra vonatkozó integrált iránymutatásokkal történő összekapcsolása biztosítja. A mutatókat a tagállamok az i2010 éves beszámolóban szereplő országprofilok kiadásán keresztül rendszeresen érvényesítik.

d) Megerősítették a bevált gyakorlatok webalapú kereshető adatbázisokon (www.epractice.eu) és az IKT szakpolitikai támogatási program által finanszírozott tematikus hálózatok kialakításán keresztüli cseréjét. Ezt új területekre, mint például az elektronikus integráció és a digitális szakadék témakörére is kiterjesztették (<http://www.broadband-europe.eu>).

¹⁰ http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/docs/studies/interactive_content_ec2006.pdf.

¹¹ COM(2007) 836 végleges
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0836:FIN:EN:PDF>.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A Bizottság úgy véli, hogy a jelentés összességében pozitív: megerősíti az eEurope 2005 cselekvési terv és annak fő finanszírozási programja, a Modinis eredményességét és hasznosságát. Néhány hiányosságra is fény derült, de ezek összességében nem gyakoroltak lényeges hatást a program végrehajtására. Ezeket a cselekvési tervet folytató i2010 kezdeményezés és annak egyik fő finanszírozási eszköze (az IKT szakpolitikai támogatási program) orvosolta.

1. melléklet

Az eEurope 2005 cselekvési terv záró értékelése

Kivonatok az értékelő jelentésből¹²

Az eEurope-ról szóló jelentés három összetevőből állt:

- Az eEurope jelentősége;
- Az eEurope hatékonysága és egységessége;
- Az eEurope cselekvési terv és végrehajtási mechanizmusainak potenciális hatása.

1. JELENTŐSÉG

A tartalom szempontjából az eEurope jelentőségét a különféle érdekelt csoportok (pl. politikai döntéshozók, vállalkozások, felsőoktatási intézmények stb.) különbözőképpen határozták meg. Például az, hogy az eEurope prioritásait egy adott tagállam politikai döntéshozói jelentősnek tekintették, nem feltétlenül tükrözi az adott ország vállalkozásainak prioritásait.

A politikai megközelítés szempontjából a fő értékelési kérdés az, hogy az átfogó politikai keretstratégia alkalmazása az egyre fejlettebbé és összetettebbé váló szakpolitikai területen helytálló és megvalósítható megközelítésnek bizonyul-e.

Az értékelés eredményei a következők:

Az eEurope 2005 cselekvési terv alapvető fontosságú szerepet töltött be az igen eltérő kultúrával, intézményi szerkezettel, teljesítménnyel és az információs társadalomra vonatkozó tervekkel és prioritásokkal rendelkező országok közötti párbeszéd elindításában és fenntartásában.

A tagállamok egységesen tekintenek az eEurope, mint átfogó politikai keretstratégia, vagy legalábbis egy közös európai megközelítés jelentőségére. A tagállamok felismerték az egységesítő és koordináló fórum iránti igényt, például a szabványok és előírások, valamint az átjárhatósághoz kapcsolódó kérdések terén. Az eEurope tagállami szintű jelentősége az uniós szintű jelentőséghez képest azonban széles skálán mozog. Ez az IKT fejlettségében megfigyelhető eltéréseknek és eltérő politikai igényeknek tudható be, mivel egyes tagállamok esetében az eEurope céljai nem egyeztethetők össze az információs társadalom fejlettségének általános szintjével.

2. AZ EEUROPE HATÉKONYSÁGA ÉS EGYSÉGESSÉGE

Az eEurope hatékonyságának értékeléséhez áttekintették az eEurope Tanácsadó Csoport és a kapcsolódó alcsoportok funkcióját.

¹² A teljes jelentés a következő címen olvasható:

http://ec.europa.eu/dgs/information_society/evaluation/data/pdf/studies/s2005_01/eEurope2005_fi_nal_report.pdf.

Az eEurope Tanácsadó Csoport fontos szerepet játszott az európai szintű tapasztalatcserében és a kölcsönös tanulás fejlesztésében. A tanácsadó csoport találkozási hozzásegítették a tagállamok képviselőit ahhoz, hogy szélesebb rálátással rendelkezzenek az információs társadalom által támasztott kihívásokra és a más országok által alkalmazott megoldásokra.

A Tanácsadó Csoportnak az információs társadalomra vonatkozó politikai cselekvések kidolgozásával és politikai koordinációjával kapcsolatos ösztönző szerepe azonban a tagállamok különböző szintű elkötelezettsége miatt és a csoporton belüli kölcsönhatás hiányában eddig korlátozottnak bizonyult. A tanácsadó csoport nem az eredeti rendeltetésének megfelelően – azaz a Bizottság által előterjesztett, az információs társadalomra vonatkozó stratégiák próbájaként – működött. Ez főként a tagállamokból résztvevő képviselők túl alacsony döntéshozatali szintjének tudható be, mivel nem voltak képesek országaik véleményét megfelelően képviselni.

Az eEurope Tanácsadó Csoport második szekciójának hasznossága erőteljesen megkérdőjelezhető. A csoport megbízatása már kezdetben sem volt egyértelmű, és munkája korlátozott hatást gyakorolt csak az eEurope működésére.

Az eEurope Tanácsadó Csoport második szekciója különböző szakpolitikai területek és ipari ágazatok különféle szakértőiből és érdekelt feleiből áll. A résztvevők számára a csoport egy olyan fórumot jelentett, amely kitűnő alkalmat nyújtott a véleménycserére és új kapcsolatok kialakítására. Az igen változatos összetétel és az egyértelmű megbízás hiánya következtében az ülések színvonala azonban nem érte el a valódi befolyásoló hatás eléréséhez szükséges szakmai mélységet és szakértelmet.

A munka nagy része az al csoportokban zajlik. Mind az elektronikus egészségügygel, mind az elektronikus közigazgatással foglалó al csoport jól működött: az üléseiken megfelelő szintű tárgyalásokat folytattak és konszenzust értek el ezekben a fontos kérdésekben.

Mindazonáltal az al csoportok számának növekedése és koordinációjuk hiánya az átláthatóság csökkenéséhez és párhuzamosságok kialakulásához vezetett. Ezenkívül elégtelen az eEurope munkacsoportok és más főigazgatóságok munkacsoportjai közötti koordináció.

3. HATÁS ÉS EREDMÉNYESSÉG

A hatásvizsgálat középpontjában az eEurope-nak a tagállamok információs társadalommal kapcsolatos politikáihoz és stratégiáihoz történő hozzájárulása, azaz a hatás első szintje állt. Ugyanakkor ahol erre lehetőség volt, az értékelés megpróbálta az operatív politikai programokra és intézkedésekre kifejtett másodszintű hatásokat is meghatározni.

Az eEurope egyes esetekben közvetlen intézkedésekhez vezetett, hol az operatív politikai programok, hol a belső koordináció javítása terén.

Az eEurope 2005 cselekvési terv különböző típusú hatásokat fejtett ki a tagállamokban, az egyes országok jellemzőitől és az adott országban működő hajtóerőktől függően. Az értékelés a hatások öt típusát határozta meg:

- az eEurope mint befolyásgyakorlási platform
- az eEurope mint az információs társadalomra vonatkozó nemzeti politikák fő kezdeményezője és hajtóereje

- az eEurope mint hivatkozási pont az információs társadalomra vonatkozó nemzeti politikák számára
- az eEurope mint kényszerítő tényező az információs társadalomra vonatkozó bizonyos szakpolitikai területek esetén
- az eEurope mint ösztönző erő az információs társadalomra vonatkozó nemzeti politikák jobb koordinációjára

A hatás különböző típusai az egyes tagállamokban kombináltan jelennek meg, és arra utalnak, hogy az eEurope közösségi beavatkozásként több szempontból is sikeres volt a tagállamok befolyásolásában az információs társadalom szakpolitikai területén. Az értékelés arra is rámutatott, hogy az eEurope hatása többirányú – míg az eEurope a definíció szerint az egységes európai politikát jelenti, arra a tagállamok egyes esetekben közvetlenül visszahatnak a megvalósítási mechanizmusok alkalmazásával.

Az eEurope 2005 cselekvési terv fontos tényező volt az IKT politikai napirenden tartásában egy olyan időszak során, amikor az érdeklődés lanyhulni kezdett a terület iránt, részben a fontosabbnak tartott témák (ismételt) felmerülése miatt.

Sok esetben folyamatos küzdelmet kíván a magas szintű politikai támogatás fenntartása egy olyan szakpolitikai terület iránt, amely jellegéből adódóan nem tölt be kiemelt szerepet a nemzeti politika rövidtávú napirendjén. Itt az értékelés rámutatott, hogy a megvalósítási mechanizmusokon, mint például a tanácsadó csoporton, miniszteri konferenciákon és teljesítményértékelési tevékenységeken keresztül az eEurope létfontosságú szerepet töltött be az IKT-kezdeményezések magas szintű támogatásának fenntartásában. Ezt a különböző típusú hatásokra is vissza lehet vezetni, ahol a magas szintű támogatás számos hatás esetében a fő megvalósító tényező. A magas szintű támogatás serkentése a bevált gyakorlatok kidolgozásával és terjesztésével kombinálva eredményes eszközt jelent a szakpolitikai beavatkozásból, mint pl. az eEurope vagy az i2010 programokból eredő célzott eredmények megvalósításában.

Az eEurope hozzájárult az információs társadalom területén kitűzött, az elektronikus közigazgatás és az elektronikus egészségügy cselekvési tervekben is megjelenő közös politikai célok kialakításához, amely két cselekvési terv az általános szándéknyilatkozaton túllépve pontosan meghatározott célok felé halad.

Míg az értékelés eredményei azt jelzik, hogy az eEurope elősegítette a magas szintű támogatást és ezáltal az IKT-kal kapcsolatos nemzeti szintű politikai intézkedéseket, a tagállamok információs társadalommal kapcsolatos politikai céljainak és az eEurope cselekvési terv céljainak összevetése arra utal, hogy a hangsúly az elektronikus közigazgatással és elektronikus egészségüggyel foglalkozó politikákra helyeződött. Ki kell hangsúlyozni az elektronikus közigazgatással kapcsolatos teljesítményértékelési tevékenység azon hozzájárulását, hogy a kapcsolódó mutatókról és a ranglistáról folytatott vita folyamatosan napirenden tartotta ezt a szakpolitikai területet a tagállamokban.

2. melléklet

A Modinis záró értékelése

Kivonatok az értékelő jelentésből¹³

A MODINIS HATÉKONYSÁGA

A MODINIS hatékonyságának értékelése során az értékelők a program irányítására, a költségvetés kihasználására, a MODINIS irányítóbizottság szerepére, valamint a munkaprogramoknak az eEurope 2005 cselekvési tervhez általában történő illeszkedésére koncentráltak.

Az értékelés megállapította, hogy az irányítóbizottság szerepe az irányítóbizottsági eljárásban meghatározott funkcióra korlátozódott. Az irányítóbizottság és az eEurope Tanácsadó Csoport közötti kapcsolatot azonban a felelőségek nem egyértelmű megoszlása és a koordináció hiánya jellemezte. Különösen az irányítóbizottság hivatalos jogi státusza és az eEurope Tanácsadó Csoport tagjainak rangja közötti ellentmondás miatt alakult ki feszültség.

Az értékelés szerint a MODINIS irányítóbizottság szerepét az i2010 keretei között jobban meghatározták. A Bizottság igazgatási költségvetéséből finanszírozott magas szintű csoport és a MODINIS tevékenységeinek egyértelműbb elkülönítése a koordináció felelőségének a tagállamokra történő hárításával csökkentette a különböző fórumok kölcsönhatása terén korábban kialakult zavarokat.

A költségvetési lehetőségek kihasználása terén a munkaprogram elfogadásában jelentkező késés 2004-ben jelentős hatással volt a MODINIS finanszírozási lehetőségeinek kiaknázására. A költségvetés felhasználása és a kötelezettségvállalások helyzete 2005 és 2006 során javult. A Bizottság által a munkaprogramok és költségvetések elfogadására alkalmazott struktúrák a hivatalos elfogadási eljárásban előforduló folyamatos csúszások miatt jelenleg nem teszik lehetővé a teljes költségvetési évre kiterjedő tevékenységeket, mivel az első negyedév a költségvetés és program tervezetének hivatalos elfogadásával telik. Ez az állapot csökkenti a költségvetés felhasználásának hatékonyságát, és veszélyezteti a munkaprogramok tevékenységeinek időzítését és hatását.

A munkaprogramok nem koncentráltak eléggé a kommunikációra és az információk megosztásával kapcsolatos tevékenységekre, és ehhez még hozzáadódott a költségvetés alacsony mértékű felhasználása.

Mindezek ellenére az értékelők úgy vélik, hogy a MODINIS munkaprogramjai egységben és összhangban állnak a MODINIS mint az eEurope 2005 cselekvési terv megvalósítását elősegítő pénzügyi támogatási program céljaival.

¹³ A teljes jelentés a következő címen olvasható:
http://ec.europa.eu/dgs/information_society/evaluation/data/pdf/studies/s2005_01/modinis_final_report.pdf.

A MODINIS EREDMÉNYESSÉGE, HATÁSA ÉS JELENTŐSÉGE

Általános következtetésként megállapítható, hogy a MODINIS cselekvési irányvonalanként és munkacsomagoként eltérő hatást fejtett ki. A legszembetűnőbb hatás a tagállamok által komolyan vett teljesítményértékelés területén figyelhető meg, amely egyes esetekben a teljesítmény lényeges javulásához vezetett. A teljesítményértékelés a MODINIS hatását leginkább tükröző terület, ahol a program nem pusztán a teljesítményértékelés elvégzéséhez szükséges finanszírozást biztosította, hanem az eredményeket az i2010 mutatóinak kidolgozásához és kiigazításához is felhasználták.

A másik három cselekvési irányvonalat illetően a MODINIS keretei között finanszírozott legtöbb tevékenység hasznos volt és a megkezdett munkát folytató tevékenységeket eredményezett, mint például a konferenciák vagy az Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség előkészítése terén. A konferenciák az eEurope központi területeinek fontos alapköveivé váltak és ösztönzőleg hatottak a szakpolitika további alakítására, valamint kiindulási pontként szolgáltak konkrét útitervek és cselekvési tervek létrehozásához. A MODINIS keretei között finanszírozott tanulmányok bizonyultak az egyetlen csekély jelentőséggel bíró megvalósítási mechanizmusnak. Ezeket nem terjesztették megfelelő módon, és nem gyakoroltak lényeges hatást az információcserére és a tagállamok ismereteinek alakítására. A MODINIS hatása leginkább úgy fogalmazható meg, hogy gondoskodott az eEurope céljaival összhangban álló tevékenységek finanszírozásáról és ezáltal végrehajtásáról.

A MODINIS kétségkívül az eEurope jelentős végrehajtási mechanizmusa, mivel lehetővé tette az olyan páneurópai tevékenységek megvalósítását, amelyeket a tagállamok önállóan nem tudtak volna végrehajtani és finanszírozni. Ezért fontos hatást gyakorolt azáltal, hogy európai hozzáadott értékkel egészítette ki a tagállamok által végrehajtott tevékenységeket.

AJÁNLÁSOK

A jövőbeni hasonló programok esetében ajánlatos az irányítóbizottság szerepét a munkaprogramok elfogadására és a költségvetési előirányzatok elkészítésére korlátozni. A Bizottságnak azonban javítania kell a bizottsággal folytatott kommunikáción, és gondoskodnia kell a bizottság szerepének megfelelő meghatározásáról.

A Bizottságnak lehetőséget kell találnia a munkaprogramok időben történő elfogadására, valamint arra, hogy a költségvetési év a munkaprogramhoz illeszkedjen, és így eredményesen lehessen felhasználni a költségvetést.

A teljesítménymutatókat folyamatosan újra meg kell határozni és az új fejleményekhez kell igazítani, figyelembe véve az Unió esetleges bővülését is. Az új mutatók meghatározására irányuló erőfeszítéseket folytatólagosan fenn kell tartani. Biztosítani kell a mutatók meghatározásáért felelős különböző munkacsoportok közötti egységet és együttműködést, mert így elkerülhetők a párhuzamosságok és a lehető legjobb minőségű mutatók dolgozhatók ki az i2010 számára.

Az i2010 keretei között meg kell erősíteni a bevált gyakorlatok cseréjét, mivel az új tagállamok és új témák miatt csak közös erőfeszítéssel biztosítható a tanulás és az egység javítása az Európai Unióban.

A bevált gyakorlatok konferenciák és tanulmányok útján történő terjesztése ma már nem bizonyul elég hatékonynak. Az értékelés arra enged következtetni, hogy további erőfeszítésekre és erőforrásokra van szükség a bevált gyakorlat terjesztésére, például kereshető webes adatbázisok létrehozásával.